AMASYA'DA GİZLİ CENNET: TAŞOVA
Tarih: 29.08.2006 Saat: 15:38
Konu:

AMASYA'DA GİZLİ CENNET: TAŞOVA

Taşova Amasya'nın gün yüzüne çıkmamış, saklı cennetlerinden biri… Eşsiz doğası, kültürü, tarihi ile gerçek değeri tam olarak bilinmeyen Anadolu'nu eşsiz güzelliklerini barındıran bir yer…
Geçtiğimiz günlerde, Bilgi Gazetesi olarak Taşova'ya bir davet aldık… İstanbul'dan Sezgin ağabeymiz daha önce de bizi davet etmiş, ama bir sağlık sorunu yüzünden kendi davetine gelememişti… Sezgin Abi ısrar etti ve bu kez buluştuk…
Doğrusu sadece sıcak insanları tanıma dileğiyle düştük yollara… Şunu söylemeliyim ki, fazlası ile buldum bunu… Tabi sadece bu değildi bulduğumuz… Taşova eşsiz cennet…
***
Sezgin Ünsal ve Ahmet Günaydın Karşılıyor bizi… Sonra diğer dostlarla buluşuyoruz… Taşova'nın her şeyi Ali Rıza Ağış, kendiside Taşovalı olan Samsun Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu Bölge Müdürü Menderes ALAN ve aslen Malatyalı ama bir Taşova dostu, Bilgisayar öğretmeni Yaşar Ayabakan l hoca…
***
Bizleri Ali Rıza Ağış konuk ediyor… İlçe iç bölgelerde kalması nedeni ile bir çok kişi yatırımını başka yerlere yaparken; O, ilçesinin gelişmesi için tüm yatırımlarını Taşova'ya yapan genç bir işadamı… Babasından aldığı bayrağı, kardeşleri ile daha geliştirerek, Taşova'nın gelişmesine ve tanıtılmasına gönül veren bir Taşova sevdalısı…
***
Bizi konuk eden ekip Taşova'yı çok iyi biliyor… Hele yanımızda Menderes ALAN gibi Taşova tarihi ve doğası ile ilgili bilgi verecek yetkin bir isim var…
Hemen başlayalım diyorlar… Ali Rıza Ağış'ın hazırladığı minübüse doluyoruz… Bir yandan anlatıyorlar… Bir yandan Taşova'yı gezmeye başlıyoruz…
***
Taşova, Amasya'mızın şirin bir ilçesi… Taşova'nın kuzey ve kuzeybatısında Samsun, doğu ve güneyinde Tokat, batısında da Amasya merkez ilçe bulunuyor…
Dağlar bir başka güzel burada ve Taşova'yı çevreliyor… Kuzey kesimini Canik Dağları, güney kesimini Sakarat Dağı, batı kesimini de Karaömer Dağı sınırlandırıyor. İlçeye her anlamda zenginlik katan Kelkit Irmağı, Destek Çayı ve Gökdere, aynı zamanda sınırlarını çiziyor... Ayrıca Boraboy Gölü ile Uluköy Baraj Gölü, yeni hizmete giren Destek Baraj Gölü yörenin güzelliğine güzellik katıyor…
Boraboy aynı zamanda da güzel bir mesire yeri..
***
Taşova'nın ekonomisi tarım ve hayvancılığa dayanıyor. Şekerpancarı, buğday, arpa, üzüm, tütün, elma yetiştiriliyor. İlçede sanayi kuruluşu olarak sadece Ali Rıza Ağış'ın sahibi olduğu

Özgür Mobilya Fabrikası var. Ve yaklaşık 150 kişi istihdam ediyor. İlçeye ekonomik olarak katkısı büyük olan Tekel'in yaprak tütün işletmesi maalesef kapatılmış... Ve Taşovalı bunu çok hissediyor.

Menderes bey, bize ilçe tarihi ile ilgili kısa bilgiler veriyor. Taşova tarihte birçok devletin hakimiyeti altına girmiş… Taşova'da egemenlik kuran ilk devlet MÖ.1650 yıllarında Hititler… Taşova'da yapılan arkeolojik araştırmalardan ve ele geçen bulgulardan Hititlerin Taşova ve çevresini bu tarihlerde kontrolleri altında tuttukları öğreniyoruz.
MÖ.1200-700'de Frigler, Kimmerler ve Medler yöreye egemen olmuşlar. Taşova, Pers Kralı III.Adaşir zamanında Perslerin eline geçmiş. Bu durum Makedonya Kralı Büyük İskender'in Anadolu'yu MÖ.331 yılında ele geçirmesine kadar sürmüş. Taşova da Büyük İskender'in yönetimine geçmiş, Makedonya Krallığının dağılması üzerine de MÖ.291'de yörede kurulan Pontus Krallığı'nın egemenliğini tanımış.
Romalılar Pontus Krallığının egemenliğine son vererek yöreyle birlikte Taşova'yı da Roma topraklarına dahil etmiş. Taşova 395 yılına kadar Roma hakimiyetinde kalmış. Bu tarihten sonra asırlarca Bizanslar yöreyi ellerinde tutmuşlar.
712 yılında Emeviler Taşova'yı ele geçirmişler ve Türkler Anadolu'ya gelene kadar yöre, Arapların idaresinde kalmış... Malazgirt Savaşı'ndan sonra (1071) Horasan'dan gelen Türk boyları çevreye yerleşmişler... Bunların arasından Seyyid Nurettin Alparslan da Taşova'nın olduğu yere gelmiş ve burada bir zaviye kurmuş.
Taşova, 1075 yılında Danişmendli hükümdarı Melik Gazi'nin yönetiminde bir kültür merkezi haline gelmiş, ancak Moğol isyanından sonra burada Kadı Burhaneddin devleti, ardından Tacettinoğulları 1425 yılına kadar egemenliklerini sürdürmüşler. Çelebi Sultan Mehmet Tacettin Beyliğine son vererek yöreyi Osmanlı topraklarına katmış. Osmanlı döneminde, Tokat sancağına bağlı bir köy olan Taşova Cumhuriyet döneminde 1923 yılından 1944 yılına kadar Tokat İli Erbaa İlçesine bağlı olarak kalmış. 1944 yılında da Tokat İli'nden ayrılarak Amasya'nın ilçesi konumuna getirilmiş.
***
Tabi bu kadar eski bir tarihe sahip olan Taşova'da tarihi eserlerde oldukça çok… Taşova'ya 9 km.uzaklıktaki Alparslan Kasabasında bir hamamda kurulan, Taşova Belediyesi yönetimindeki Alparslan isimli özel müzede, yörede rastlantı sonucu bulunan eserler sergileniyor.
Taşova yakınındaki Özbaraklı'da, antik Roma yolunun vadiyi kontrol etmek için Roma döneminde yapılmış Yukarı Baraklı Kalesinin bir kısım duvarları günümüze kadar ayakta kalabilmiş. Özbaraklı'daki şelalenin çıktığı alanda Roma dönemine ait bazı kalıntıların temel izleri dikkati çekiyor. Ayrıca burada bir Bizans Kilisesi (Şelale Kilisesi) kalıntıları da bulunuyor.
Kızgüldüren Köyü içerisinde yalnızca duvarları ayakta kalmış bir Bizans Kilisesi (Kızgüldüren Kilisesi) bulunuyor. Bu kilise Osmanlı döneminde Cami olarak kullanılmış. Ayrıca Taşlıova'da XVII.yüzyılda yapılmış Aşağı Baraklı Camisi, Uluköy Kasabasında da XVII.yüzyıla tarihlenen Uluköy Sinan Paşa Hamamı bulunmaktadır.
Şeyh Nurettin Alparslan Türbesi MS.XIII.yüzyılda Selçuklu döneminden kalan bir eser. Ayrıca Uluköy Kasabasında da XIX.yüzyıla tarihlendirilen

Ergüneş Baba Türbesi, İlçe merkezine 9 km uzaklıktaki Dörtyol Köyü'nde

Dörtyol Hamamı bulunmaktadır. Bunların yanı sıra Sepetli Köyü'nde ve Esençay'da höyükler var.
Bu anlattıklarımdan yola çıkarsak, Taşova'nın kültürel mieasları turizmi alevlendirebilecek düzeydedir. Taşova çevresinde yapılan kazılarda, Romalılardan, Hititlerden, Osmanlılardan kalma, tarihi buluntular, Alpaslan ve Amasya müzelerinde sergilenmektedir. İlçede müzenin olmayışı, bu tarihi mirasların, ilçe dışında sergilenmesini zorunlu kılıyor…
***

Yolculuğumuz sürüyor… Ve biz inanılmaz yeşilliklerin arasından Boraboy gölüne tırmanıyoruz… Boraboy bir krater gölü… 1050 Rakımda bulunuyor… Hani derler ya; "Şiir gibi bir güzellik…" Bir doğa harikası…
Kayın, sarıçam, sedir ve kestane ağaçlarından oluşan, doğal ormanlık alan, gezinti yolları gölün çevresini süslüyor.. Gölün yakın çevrelerinde bulunan ağaçların aralarına, ziyaretçilerin kullanmaları için masalar konulmuş… Her masanın yakınında içme suyu bulunuyor. Burada yapılaşmaya izin verilmiyor… Doğal sit alanı ilan edilmiş… Gölde konaklama, çevreye uygun biçimde imar edilmiş olan ahşap izci evleri ile sağlanıyor. Müstakil evlerin balkonları, elektrikleri, duş imkanı ve tuvaletleri mevcut. Yazık ki bakımsız kalmış olan bu evlerin, bazıları kullanım dışı kalmış.
Çocuklar için salıncaklar, otopark, büfe ve gölün kenarında küçük sade bir de lokanta mevcut... Burada leziz yemekler yemeniz mümkün…
Boraboy gölünde sandalla gezinti imkanı bulabileceğiniz gibi, olta ile balık avlaya bilir veya patika yollarında ormanı dolaşarak, gölü yüksekten izleyebilirsiniz. Ayrıca göle adını veren Boraboy kasabasında bulunan alabalık çiftliğinde, taze ve lezzetli alabalık ziyafeti çekebilirsiniz.
***

Yolculuğumuz devam ediyor… Taşova yaylalarını geziyoruz… Boraboy'dan çıkıp Taşova'ya dağ yolundan gitmek isterseniz bir çok yaylaya rastlayacaksınız… Burada orman bir başka orman, sular bir başka su… Ayrıca bu yayları gezerken göreceğiniz Sülüklü Göl bir başka doğa harikası…
Eğer bir doğa hayranıysanız, mutlaka gezmelisiniz… Bu kadar güzeli, bu kadar oksijeni bol bir ortamı ve dişinizi sızlatan suları, Anadolu'nun çok az yerinde bulabilirsiniz…
***
Biz bir günlük yolculuğumuzda ancak bu kadarını dolaşabildik. Ama Taşova bunlardan ibaret değil… Baraklı Şelalesi, Gadıram gölü, Tekke Gölü, Kelkit Çayı ile Yeşilırmağın birleştiği alan ve daha pek çok güzellik…
***
Hani Türkiye'nin bir başka yerinde iseniz ve buraları görmemişseniz sizi affedebilir bu topraklar… Ama bir Amasyalı olarak görmemişseniz…
***
Ben bu güzel günü bana hazırlayan Başta Sezgin ağabeymiz olmak üzere, Ali Rıza Ağış ve tüm dostlara çok teşekkür ediyorum…
Bu güzel geziden bizde kalan bir büyük keyif ve neden önceden bu güzelliğimizi fark etmediğimiz konusunda hayıflanmamız… Size önerimiz; en azından bir gününüzü mutlaka ayırın…